

กมลทิพย์ เหล่าอรรณะ: การจัดการการท่องเที่ยวบริเวณแนวปะการัง โดยใช้คู่มือให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึก ร่วมกับทางเชือก (CORAL REEF TOURISM MANAGEMENT VIA KNOWLEDGE AND CONSCIOUS HANDBOOK WITH ROPE TRAIL.) อ.ที่ปรึกษา: ดร. ศุภิชัย ตั้งใจตรง, อ.ที่ปรึกษาร่วม: ดร. ชรรณศักดิ์ ยี่มิน, 92 หน้า. ISBN 974-17-3455-7

การท่องเที่ยวบริเวณแนวปะการัง เป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวอย่างมาก และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดผลกระทบ เช่น การทิ้งสมอเรือ การเหยียบย่ำ และเก็บสิ่งมีชีวิตของนักท่องเที่ยว ซึ่งก่อนหน้ามีความเสียหายของปะการังที่เกิดจากพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว น้ำ มักจะถูกละเอียดที่จะนำมาพิจารณา จนกระทั่งกิจกรรมดำน้ำได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงเป็นที่น่าวิตกว่า แนวปะการังที่มีการใช้ประโยชน์มาก ๆ ในด้านการท่องเที่ยว อาจเกิดความเสียหายขั้นรุนแรง

จากการทดสอบความรู้ จิตสำนึก และการสังเกตพฤติกรรมการสัมผัสปะการังหรือสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลของนักท่องเที่ยวขณะดำน้ำขึ้น พบว่านักท่องเที่ยวที่ใช้คู่มือให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึก ร่วมกับทางเชือก ส่วนใหญ่มีจิตสำนึกที่ดี และมีนักท่องเที่ยวประมาณครึ่งหนึ่งเท่านั้นที่มีความรู้ด้านปะการัง ซึ่งจากการสังเกตพบว่า นักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ใช้คู่มือให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึก ร่วมกับทางเชือก แต่ละคนจะสัมผัสปะการังเฉลี่ย 17 ครั้ง ต่อเวลาดำน้ำ 30 นาที ส่วนนักท่องเที่ยวที่ใช้คู่มือให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึก ร่วมกับทางเชือก แต่ละคนจะสัมผัสปะการังเฉลี่ย 8 ครั้งต่อเวลาดำน้ำ 30 นาที น้อยกว่านักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ใช้คู่มือให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึก ร่วมกับทางเชือก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้จากการทดสอบ พบว่า นักท่องเที่ยวที่ใช้การจัดการเกือบทั้งหมดมีความรู้ และจิตสำนึกด้านปะการังอย่างดี

นักท่องเที่ยวที่ใช้การจัดการการท่องเที่ยวโดยใช้คู่มือให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึก ร่วมกับทางเชือก แม้ว่าจะมีความรู้ และจิตสำนึกด้านปะการังมากกว่า และสัมผัสปะการังน้อยกว่านักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ใช้การจัดการ แต่ยังคงพบว่า นักท่องเที่ยวที่ใช้การจัดการสัมผัสปะการังหรือสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลด้วยเท้ามากกว่ามือ เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ใช้การจัดการ เพราะจากแบบสอบถาม พบว่านักท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการประกอบกิจกรรมดำน้ำ และไม่เคยมาอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างมาก่อน จึงไม่คุ้นเคยกับพื้นที่ ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความตื่นตระหนก เมื่อต้องใช้อุปกรณ์ดำน้ำประเภทหน้ากาก และท่อหายใจ อาจทำไม่ถูกวิธี จนต้องขึ้นพักบนปะการังบ่อย ๆ และเพื่อให้ทรงตัวได้ดีขึ้น จึงมักจะเดินไปยังที่ตื้นและเหยียบย่ำไปบนปะการังหรือสิ่งมีชีวิตใต้ทะเล ทำให้เกิดการแตกหักเสียหายมากตามไปด้วย จากการศึกษาที่มีข้อเสนอแนะว่าควรทำแนวทางเชือกรอบเกาะ ที่ระดับความลึกไม่น้อยกว่า 2 เมตร เพื่อช่วยนักท่องเที่ยวในการลอยตัวสู่ปะการัง และกั้นนักท่องเที่ยวเข้าไปในเขตน้ำตื้น

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม (สหสาขาวิชา)
ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....